

NEŽ NALIJEŠ

aneb

nepovedený večer v Music Baru Canistr

Pátek třináctého

Na konci pracovního týdne měl Kuba dohodnuté rande s Luckou, a proto se rozhodl vyrazit za zábavou do Music Baru Canistr. V podvečer pátečního dne zašel Kuba za Luckou domů. Ještě než společně vyrazili, přislíbil Kuba starostlivým rodičům, že se o Lucku řádně postará a v pořádku ji doprovodí zpět domů.

Music Bar Canistr se nachází v centru města. Jedná se o vyhledávané a často navštěvované místo především mladými lidmi. Majitel pan Canistr je úspěšný podnikatel, který své podnikatelské záměry směřuje co nejlíže poptávce a zájmu mladých lidí. Proto ve svém podniku zaměstnává osoby, které jsou věkově blízké hostům Music Baru Canistr.

V době, kdy Kuba s Luckou vstoupili do baru, probíhala taneční zábava. Hosté se velmi příjemně bavili, hudba přispívala k pohodové a uvolněné atmosféře.

Ve chvíli, kdy Kuba s Luckou usedli a objednali si pivo, vstoupila do Music Baru Canistr kontrola ...

Zamyslete se, jak by se situace v Music Baru Canistr posuzovala?

Jak by mohl příběh pokračovat?

1. Majitel pan Canistr

Co pan Canistr zanedbal?

Co byste panu Canistrovi poradili změnit?

Své odpovědi můžete formulovat a porovnat s níže uvedeným právním ukotvením činnosti provozovatele restauračních zařízení:

Jaké živnostenské oprávnění je zapotřebí?

- Pro prodej baleného alkoholu je zapotřebí živnost volná Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“).
- Pro prodej rozlévaného alkoholu k bezprostřední spotřebě je zapotřebí živnost řemeslná Hostinská činnost.

Co je nutné splnit pro získání živnostenského oprávnění?

- Splnit podmínky všeobecné způsobilosti, a to: dosažení věku 18 let, způsobilost k právním úkonům a bezúhonnost.
- K získání živnostenského oprávnění k Hostinské činnosti je dále zapotřebí splnit zvláštní podmínku, a to odborné způsobilosti. Pokud provozovatel nespĺňuje podmínku odborné způsobilosti, může si ustanovit odpovědného zástupce, který splňuje všeobecné i zvláštní podmínky, odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostensko právních předpisů a je k provozovateli ve smluvním vztahu. Nikdo nemůže být ustanoven do funkce odpovědného zástupce pro více než čtyři podnikatele.

Co je nutné v restauračním zařízení označit a jak?

- Provozovny určené pro prodej zboží a poskytování služeb musí být trvale a zvenčí viditelně označeny obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem, rovněž jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny a prodejní nebo provozní dobou. Toto vymezení se netýká příležitostného prodeje rozlévaných alkoholických nápojů při slavnostech, tradičních akcích, výročních trzích a podobných akcích. Obec však může ve své působnosti vydat nařízení obce – tržní řád, kterým vymezí místa pro prodej a poskytování služeb, jimiž jsou zejména tržnice a tržiště, stanovení jejich kapacity a přiměřené vybavenosti, dobu prodeje zboží a poskytování služeb. Tímto nařízením může obec stanovit, že na některé druhy prodeje a poskytování služeb jsou mimo provozovny v obci nebo její části zakázány. Povinnost je dána § 17 živnostenského zákona.

- V místě prodeje umístit zjevně viditelný text „Zákaz prodeje alkoholických nápojů osobám mladší 18 let“.
Povinnost je dána § 14 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o opatřeních k ochraně“).
- V místě prodeje umístit zjevně viditelný text „Zákaz prodeje tabákových výrobků osobám mladší 18 let“.
Povinnost je dána § 7 zákona o opatřeních k ochraně.
- V zařízeních společného stravování, pokud tato zařízení nemají zvláštní prostory vyhrazené pro kuřáky označit zjevně viditelným nápisem „Prostor vyhrazený pro kouření“. Na místech, kde je zcela zakázáno kouřit umístit u vstupu zjevně viditelný text „Zákaz kouření“ v českém jazyce černými tiskacími písmeny na bílém podkladě o velikosti písmen nejméně 5 cm a grafickou značkou.
Povinnost je dána § 8 odst. 1, písm. c) a § 9 odst. 1 zákona o opatřeních k ochraně.
- Směr úniku osob k nouzovým (únikovým) východům a evakuačním výtahům.
Povinnost je dána § 5 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“) a upřesněna § 11 bod 3 písm. a) vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci). Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 500 000,- Kč.
- Zřetelným způsobem číslo tísňového volání.
Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně a upřesněna § 11 bod 2 písm. a) vyhlášky o požární prevenci. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 500 000,- Kč.
- Rozvodná zařízení elektrické energie, hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody, plynu, produktvodů, uzávěry rozvodů ústředního topení. Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně a upřesněna § 11 bod 2 písm. f) vyhlášky o požární prevenci. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 500 000,- Kč.

Jaké jsou požadavky na vybavení provozovny pro stravovací služby?

- Provozovna musí být způsobilá k provozování živnosti, musí vyhovovat hygienickým požadavkům na umístění, stavební konstrukci, prostorové a dispoziční uspořádání, zásobování vodou, vytápění, osvětlení, odstraňování odpadních vod, větrání a vybavení upraveným prováděcím právním předpisem.
Povinnost je dána zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a dále § 23 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“).
- V zařízeních společného stravování, v jejichž prostorách nejsou stavebně odděleny prostory ke kouření, zajistit dostatečné odvětrávání. Minimální množství přiváděného venkovního vzduchu musí být – pro práci v sedě 50 m³/hod. na osobu, pro práci převážně ve stoje 70 m³/hod. na osobu, v prostorách, kde je povoleno kouřit se zvyšuje množství větracího vzduchu o 10 m³/hod. na osobu.
Povinnost je dána § 8 odst. 1 zákona o opatřeních k ochraně a nařízením vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády o ochraně zdraví při práci“).

Které prostory musí být v restauračním zařízení přístupné a průchodné?

- Přístup k nástěnným hydrantům a hasícím přístrojům.
Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně a upřesněna § 30 a příloze č. 6 písm. C. vyhlášky č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o technických podmínkách PO staveb“). Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 500 000,- Kč.
- Trvale volnou průchodnost komunikačních prostor (chodby, schodiště, apod.), které jsou součástí únikových cest.
Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně a upřesněna § 11 bod 3 písm. b) vyhlášky o požární prevenci. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 500 000,- Kč.

Lze prodávat alkoholické nápoje a tabákové výrobky pomocí prodejních automatů?

- Prodej alkoholických nápojů, tabákových výrobků a tabákových potřeb pomocí prodejních automatů, u nichž nelze vyloučit prodej osobám mladším 18 let věku, nebo umístěných v prostorách, do nichž mají vstup osoby mladší 18 let, se zakazuje. Veškeré další formy prodeje, při kterých není možno ověřit věk kupujícího, se zakazuje.

Jaké povinnosti jsou uloženy provozovatelům stravovacích služeb?

- Zajistit zdravotní průkaz pro všechny osoby, které přijdou do kontaktu s pokrmy, mít znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví, dodržovat zásady osobní a provozní hygieny, určit kritické body, používat potraviny a suroviny zdravotně nezávadné, apod.
Povinnost je dána § 19 až 24 zákona o ochraně veřejného zdraví.
- Zajistit dodržování zákazu kouření v rozsahu stanoveném ve zvláštním právním předpisu (zákon o opatřeních k ochraně).

Jaké povinnosti musí být dodržovány na úseku požární ochrany?

- Vybavit zařízení prostředky požární ochrany, zejména hasícími přístroji.
Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně a upřesněna § 2 odst. 1 a 5 vyhlášky o požární prevenci. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 250 000,- Kč.
- Zajistit pravidelné kontroly dodržování předpisů o požární ochraně a neprodlehného odstraňování zjištěných závad.
Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně a upřesněna § 12 a 13 vyhlášky o požární prevenci. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 250 000,- Kč.
- Zvyšovat požární riziko chráněných únikových cest.
Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně, upřesněna § 11 bod 3 písm. c) vyhlášky o požární prevenci, dále upřesněna § 30 a příloze č. 6 písm. A. vyhlášky o technických podmínkách PO staveb. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 500 000,- Kč.

- Zajistit plnění úkolů požární ochrany podle kategorie požárního nebezpečí osobami s odbornou způsobilostí.
Povinnost je dána § 11 zákona o požární ochraně a upřesněna § 40 vyhlášky o požární prevenci. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 500 000,- Kč.

Co je nutné u vybavení požární ochrany dodržovat?

- Zabezpečit provozuschopnost prostředků požární ochrany, zejména hasicích přístrojů a hydrantů.
Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně a upřesněna § 7, 8, 9 a 10 vyhlášky o požární prevenci. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 250 000,- Kč.
- Dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností.
Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 250 000,- Kč.

Co je povinností provozovatele oznamovat a komu?

- Ohlásit živnost u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu nebo prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (CzechPOINTu).
- Oznamovat předem zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně které-mukoliv živnostenskému úřadu nebo prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (CzechPOINTu).
- V den zahájení provozu stravovací služby písemně oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví zahájení činnosti, jakož i den ukončení provozu stravovací služby.
Povinnost je dána § 23 odst. 4 zákona o ochraně veřejného zdraví.
- Oznamovat (bezodkladně) každý požár územně příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje.
Povinnost je dána § 5 zákona o požární ochraně. Za nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu až do 250 000,- Kč.

Co se rozumí „škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami“?

- Škody, které zahrnují poškození zdraví, zejména závažná chronická onemocnění, úrazy, otravy a škody způsobené dopravními nehodami, poškození plodu v těhotenství, předčasná úmrtí, sociální problémy, zejména ztráta zaměstnání a rodinné problémy, včetně škod ekonomických souvisejících s užíváním těchto látek, požáry a kriminalita.

Kdy se provozovatel dopouští správního deliktu?

- Pokud bude podnikatel provozovat činnost bez živnostenského oprávnění, dopouští se správního deliktu neoprávněného podnikání, za který se ukládá pokuta.

- Správního deliktu se dopouští provozovatel, pokud prodá nebo podá alkohol osobě mladší 18 let. Povinnost je dána ust. § 24 odst. 1 písm. d) zákona o opatřeních k ochraně.
- Správního deliktu se rovněž dopouští provozovatel nesplněním povinností stanovených v živnostenském zákoně, za tyto se ukládá pokuta.

Jaké jsou sankce, tresty, za správní delikt?

- Za správní delikt lze uložit provozovateli, který je fyzickou osobou, pokutu do 50 000,- Kč nebo zákaz činnosti až na dobu 2 let.
- Provozovateli, který je právnickou osobou, pokutu do 500 000,- Kč nebo zákaz činnosti až na dobu 2 let.
- Při stanovení sankce se přihlídnou k délce doby, po kterou porušování povinnosti trvalo, k okolnostem, za nichž k protiprávnímu jednání došlo a k následkům tohoto jednání.
- Orgán, který pokutu uložil, ji vybírá. Pokuta je příjmem státního rozpočtu, s výjimkou pokuty uložené obcí, která je příjmem rozpočtu obce.
- Probíhá-li souběžně několik řízení o tomtéž správním deliktu, v řízení pokračuje a dokončí je orgán, který řízení zahájil jako první.
- Sankce za správní delikty porušení povinností stanovených v živnostenském zákoně jsou stanoveny živnostenským zákonem až do výše 1.000 000,- Kč v závislosti od toho, o jaký správní delikt se jedná.

2. Číšník Jarda

Jak se Jarda zachoval?

Co mohl udělat jinak?

Ve svých odpovědích můžete čerpat z níže uvedených právních informací, které se vztahují k obsluze restauračních zařízení:

Jak je definován „alkoholický nápoj“?

- Z definice uvedené v § 2 písm. g) zákona o opatřeních k ochraně, se alkoholickým nápojem rozumí lihovina, víno a pivo; též nápoj, který není (lihovina, víno, pivo), tj. pokud obsahuje více než 0,5 objemového procenta alkoholu.

Jaká je věková hranice podávání alkoholu?

- Osobě mladší 18 let nesmí obsluha prodat ani podat alkoholický nápoj. Povinnost je dána § 12 odst. 1 zákona o opatřeních k ochraně.

Co značí pojem tabákové výrobky?

- Tabákovými výrobky se rozumí cigarety, doutníky, cigarillo a tabák ke kouření dle specifikace uvedené v § 101 odst. 2 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“).

Jaká je věková hranice prodeje tabákových výrobků?

- Osobě mladší 18 let nesmí obsluha prodat tabákové výrobky. Povinnost je dána § 6 odst. 1 zákona o opatřeních k ochraně.

Kdo má právo kontrolovat podávání alkoholu a prodej tabákových výrobků osobám mladším 18 let?

- obecní policie,
- Policie České republiky,
- obec v přenesené působnosti,
- Česká obchodní inspekce, jde-li o alkohol,
- Státní zemědělská a potravinářská inspekce, jde-li o tabákové výrobky,
- orgán ochrany veřejného zdraví, jde-li o stravovací služby.

Co obsluha porušuje, když osobě mladší 18 let podala alkoholický nápoj?

- V případě, že se jedná o ojedinělé podání alkoholu, dopouští se přestupku. Pokud se jedná o časté porušování zákazu nebo podání většího množství alkoholu, bude věc kvalifikována jako trestný čin.

Co vše se v rámci tzv. obecné kontroly veřejného stravování kontroluje?

- informace o ceně výrobků a poskytovaných službách,
- označení výrobků,
- správnost účtování,
- vydání dokladu, včetně náležitostí,
- používání ověřených měřidel,
- označení provozoven, včetně mobilních stánků a automatů,
- omezení dostupnosti a prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let,
- značení a prodej tabákových výrobků,
- nekalé obchodní praktiky, diskriminace.

Jaké sankce hrozí obsluze za přestupek?

- Za podání alkoholu osobě mladší 18 let se obsluha dopouští porušení § 30 odst. 1 a, e zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Za to jí může být uložena pokuta do 5 000,- Kč a zákaz činnosti do 1 roku.
- Pokud není přestupek vyřešen na místě, postupuje jej policie správnímu orgánu příslušné obce. V tomto případě se k pokutě připočítávají ještě náklady na řízení.

Jaké sankce hrozí za trestný čin?

- Za trestný čin podávání alkoholických nápojů mládeži dle § 218 zákona č. 140/1961 Sb. trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákon“), může být podávající osoba potrestána odnětím svobody až na jeden rok.

3. Hosté Kuba s Luckou

Jak se asi teď Kuba s Luckou cítí? Jaké to může mít důsledky? Jak událost zasáhla rodiče?

Před zodpovězením otázek si můžete prostudovat následující text:

Může být potrestán zletilý kamarád, který objedná alkohol osobě mladší 18 let?

- Pokud kamarád, nebo jiná dospělá osoba objedná alkohol osobě mladší 18 let, dopouští se přestupku, za který mu může být uložena bloková pokuta. Povinnost je dána § 30 zákona o přestupcích.
- Osobě, která nějakým způsobem narušuje řádnou výchovu dítěte, může být uloženo dle zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rodině“), výchovné opatření v podobě napomenutí, o kterém rozhodne soud nebo obecní úřad.

Jak se řeší konzumace alkoholu u osob mladších 18 let?

- Při zjištění požití alkoholu u osoby mladší 18 let oznámí věc policie rodičům, popřípadě zajistí ošetření u lékaře. Je požadováno vysvětlení, za jakých podmínek došlo k požití alkoholických nápojů a další skutečnosti potřebné k objasnění věci. Záležitost je dále oznámena orgánu sociálně-právní ochrany dětí, který se případem dále zabývá v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálně-právní ochraně dětí“), a je v osobním styku s dítětem, jeho rodiči nebo osobami odpovědnými za jeho výchovu.

Jaké sankce hrozí osobě mladší 18 let, která požila alkohol?

- Sociálně-právní ochrana dětí se dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí zaměřuje mimo jiné i na děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, žijí se prostitutci, atd.
- Poposouzení druhu a povahy poruchy v chování dítěte a jeho sociálního postavení, volí orgán sociálně-právní ochrany dětí opatření, která by účinně působila na děti.

Obecní úřad nebo soud tak může:

- a) napomenout vhodným způsobem nezletilého, jeho rodiče a osoby, které narušují jeho řádnou výchovu,
 - b) stanovit nad nezletilým dohled a provádět jej za součinnosti školy, občanských sdružení v místě bydliště nebo na pracovišti,
 - c) uložit nezletilému omezení, která zabrání škodlivým vlivům na jeho výchovu, zejména návštěvu podniků a zábav pro nezletilého vzhledem k jeho osobě nevhodných.
- Při opakovaném výskytu poruch chování může orgán sociálně-právní ochrany dětí přistoupit k dalším výchovným opatřením, kterými mohou být umístění dítěte do střediska výchovné péče nebo ústavní výchovy.

4. Legislativní úprava

Povinnosti v oblasti živnostenského podnikání:

- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Povinnosti v oblasti dozorové činnosti České obchodní inspekce:

- zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů,
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

Povinnosti v oblasti ochrany veřejného zdraví:

- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

Povinnosti v oblasti požární ochrany:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci),
- vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb.

Povinnosti v oblasti sociálně-právní ochrany dětí:

- zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

Povinnosti v oblasti trestního práva:

- zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR

Prevence kriminality

NEŽ NALIJEŠ - aneb nepovedený večer v Music Baru Canistr

© Vydal Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
tel.: +420 585 508 111, www.kr-olomoucky.cz

Vydání první

Na zpracování publikace se podíleli:

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Olomouckého kraje / Odbor Krajský živnostenský úřad Krajského úřadu Olomouckého kraje / Policie ČR / Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje / Česká obchodní inspekce – Inspektorát Moravskoslezský a Olomoucký se sídlem v Ostravě / Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci

Grafický design a tisk: Inrema spol. s.r.o., Polská 398/48a, 779 00 Olomouc

Olomouc 2009

NEPRODEJNÉ